

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*

Varianta 2

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p 1. Arătați că $3(2 - \sqrt{2}) + 3\sqrt{2} = 6$.
- 5p 2. Calculați $f(0) \cdot f(2)$ pentru funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 1$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $5^{x-2} = 25$.
- 5p 4. Prețul unui obiect este 100 de lei. Determinați prețul obiectului după o scumpire cu 10%.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(1,1)$ și $B(1,3)$. Calculați distanța de la punctul A la punctul B .
- 5p 6. Calculați $\cos 45^\circ + \cos 135^\circ$.

SoluțiiSubiectul 1

1. $3(2 - \sqrt{2}) + 3\sqrt{2} = 6 - 3\sqrt{2} + 3\sqrt{2} = 6$.

2. $f(0) = 0 - 1 = -1$

$$f(2) = 2 - 1 = 1$$

$$f(0) \cdot f(2) = -1 \cdot 1 = -1$$

3. Ecuația dată devine:

$$5^{x-2} = 5^2 \Rightarrow x - 2 = 2 \Rightarrow x = 4$$

4. Scumpirea este $\frac{10}{100} \cdot 100 = 10$ lei.

Prețul final al obiectului este $100 + 10 = 110$ lei.

5. Se folosește formula $AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$.

În cazul nostru avem $AB = \sqrt{(1-1)^2 + (3-1)^2} = \sqrt{4} = 2$.

6. $\cos 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$

$$\cos 135^\circ = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\cos 45^\circ + \cos 135^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} = 0$$

SUBIECTUL al II-lea

1. Pentru fiecare număr real a se consideră matricea $M(a) = \begin{pmatrix} 2a & 0 \\ 0 & 2a \end{pmatrix}$.

5p a) Arătați că $M\left(\frac{1}{2}\right) + M\left(-\frac{1}{2}\right) = M(0)$.

5p b) Determinați numărul real a pentru care $\det(M(a)) = 0$.

5p c) Determinați matricea $M(-2) + M(-1) + M(0) + M(1) + M(2)$.

2. Se consideră polinomul $f = X^3 - 2X^2 + 1$.

5p a) Arătați că $f(1) = 0$.

5p b) Determinați câtul și restul împărțirii polinomului f la polinomul $g = X^2 - 2X + 1$.

5p c) Calculați $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$, unde x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile polinomului f .

Subiectul 2

1.a) $M\left(\frac{1}{2}\right) = \begin{pmatrix} 2 \cdot \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 2 \cdot \frac{1}{2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I_2$

$M\left(-\frac{1}{2}\right) = \begin{pmatrix} 2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) & 0 \\ 0 & 2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = -I_2$

$M(0) = \begin{pmatrix} 2 \cdot 0 & 0 \\ 0 & 2 \cdot 0 \end{pmatrix} = O_2$

$M\left(\frac{1}{2}\right) + M\left(-\frac{1}{2}\right) = I_2 - I_2 = O_2 = M(0)$.

b) $\det(M(a)) = \begin{vmatrix} 2a & 0 \\ 0 & 2a \end{vmatrix} = 4a^2$

$4a^2 = 0 \Rightarrow a = 0$.

c) Să observăm o proprietate a matricelor $M(a)$ și anume:

$M(a) + M(-a) = \begin{pmatrix} 2a & 0 \\ 0 & 2a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -2a & 0 \\ 0 & -2a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = M(0), \forall a \in R$

Adunarea matricelor este operație comutativă deci suma dată în enunț se mai poate scrie:

$(M(-2) + M(2)) + (M(-1) + M(1)) + M(0) = M(0) + M(0) + M(0) = 3M(0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

2.a) $f(1) = 1^3 - 2 \cdot 1^2 + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$.

b)

$$\begin{array}{r} X^3 - 2X^2 \quad + 1 \mid X^2 - 2X + 1 \\ - X^3 + 2X^2 - X \quad \mid X \\ \hline - X + 1 \end{array}$$

Câtul este X iar restul este $-X + 1$.

c) Scriem relațiile lui Viete

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} = -\frac{-2}{1} = 2 \\ x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = \frac{c}{a} = \frac{0}{1} = 0 \\ x_1x_2x_3 = -\frac{d}{a} = -\frac{1}{1} = -1 \end{cases}$$

Folosim formula

$$(x_1 + x_2 + x_3)^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3)$$

$$\Rightarrow 2^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 2 \cdot 0$$

$$\Rightarrow x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 4$$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{x} - 1$.

5p a) Arătați că $2\sqrt{x}f'(x) = 1$, pentru orice $x \in (0, +\infty)$.

5p b) Verificați dacă dreapta de ecuație $y = \frac{1}{4}x$ este tangentă la graficul funcției f în punctul de abscisă $x_0 = 4$, situat pe graficul funcției f .

5p c) Arătați că funcția f este concavă pe intervalul $(0, +\infty)$.

2. Se consideră funcția $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x + 1 + \frac{1}{x}$.

5p a) Calculați $\int_1^2 \left(f(x) - \frac{1}{x} \right) dx$.

5p b) Arătați că funcția $F : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = x^2 + x + \ln x$ este o primitivă a funcției f .

5p c) Calculați aria suprafeței delimitate de graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuație $x = 1$ și $x = 2$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (\sqrt{x} - 1)' = (\sqrt{x})' - 1' = \frac{1}{2\sqrt{x}}, \forall x \in (0, +\infty)$

$$2\sqrt{x} \cdot f'(x) = 2\sqrt{x} \cdot \frac{1}{2\sqrt{x}} = 1, \forall x \in (0, +\infty).$$

b) Ecuația tangentei la graficul unei funcții în punctul de pe grafic de abscisă x_0 este dată de formula:

$$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$$

În cazul nostru avem $y - f(4) = f'(4)(x - 4)$

$$f(4) = \sqrt{4} - 1 = 1$$

$$f'(4) = \frac{1}{2\sqrt{4}} = \frac{1}{4}$$

Ecuația tangentei la grafic în punctul de pe grafic de abscisă $x_0 = 4$ se găsește astfel:

$$y - 1 = \frac{1}{4}(x - 4)$$

$$\Rightarrow y - 1 = \frac{1}{4}x - 1 \Rightarrow y = \frac{1}{4}x$$

$$\text{c) } f''(x) = \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} \right)' = \frac{1' \cdot 2\sqrt{x} - 1 \cdot (2\sqrt{x})'}{(2\sqrt{x})^2} = \frac{0 \cdot 2\sqrt{x} - \frac{2}{2\sqrt{x}}}{4x} = -\frac{1}{4x\sqrt{x}} < 0, \forall x \in (0, +\infty) \text{ deci funcția } f \text{ este concavă}$$

pe intervalul $(0, +\infty)$.

$$\text{2.a) } \int_1^2 \left(f(x) - \frac{1}{x} \right) dx = \int_1^2 \left(2x + 1 + \frac{1}{x} - \frac{1}{x} \right) dx = \int_1^2 (2x + 1) dx = (x^2 + x) \Big|_1^2 = (2^2 + 2) - (1^2 + 1) = 6 - 2 = 4.$$

$$\text{b) } F'(x) = (x^2 + x + \ln x)' = 2x + 1 + \frac{1}{x} = f(x), \forall x \in (0, +\infty) \text{ de unde rezultă că } F \text{ este o primitivă a funcției } f.$$

c) Funcția f este funcție pozitivă adică $f(x) > 0, \forall x \in (0, +\infty)$

$$\text{Aria} = \int_1^2 |f(x)| dx = F(x) \Big|_1^2 = (x^2 + x + \ln x) \Big|_1^2 = (2^2 + 2 + \ln 2) - (1^2 + 1 + \ln 1) = 4 + \ln 2.$$